

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 fr. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felolós szerkesztő: **TAKÁCS R. ISTVÁN.**
Kiadó-tulajdonos:
GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztészei közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábol posztos egyezsori hirdetésnél 10 kr többszori hirdetésnél soronként 5 kr. Bélyegű 30 kr. Nyiltér posztosra 25 kr.

Muraszombat, 1889. október 6.

Elsimert tény, hogy az emberi szellem fejlődésének egyik leghathatósabb rugója a társulási ösztön.

A társulási szellem körünk egyik jellemző alaposságát képezi. A merre csak tekintünk, mindenütt társulatokat és egyesületeket látunk keletkezni, oly célból, hogy általok a közös előmozdítás, a magán jólét és vagyonosság gyarapíttassék.

És ez helyesen van így!

Mert tagadhatlan, hogy az erők összegezésé és tömörítése sokszor átvívós eredményt képes létre hozni ott is, hol azok magokra hagyatva és szétforgasoltan épen nem, vagy csak hiányos és fél sikert tudnak fölmutatni. Az összetartott és zavartalan összhangban működő erők mindig egy irányban és egy közös cél felé haladnak, s azért könnyen sikert aratnak; míg ugyanazok más-más, sokszor ellentétes irányban, bár egy cél elérésére szegődvén, az egyöntetűség hiánya miatt egymást lekötik és működésükben akadályozzák.

Szabad államban a polgárok teljesen egyenlők; egyiknek ugyanaz a joga, mint a másiknak, de ugyanaz a kötelessége is.

Az ember szeret jó tulajdonságaival csilogni, vagy legalább is szereti, ha mások azokat észreveszik. Rosz tulajdonságait pedig tölnk lehetőleg leplezgetjük. Sőt találkozik közöttünk olyan is, ki hibáiban megesontosodva, azokat hibáknak nem tartja többé.

Valamint minden szerves testen, úgy a társadalmakon is vehetni észre körtüneteket, melyeket elhárítani ép oly erkölcsi kötelességünk, mint testi, lelki jólétünk gondozása,

vagy bármí más hasonló. A mi társadalmak körtünete ama rettenetes lethargia, melyből csak nagy ritkán vagyunk képesek rövidke időre fölcsodni s mely nyilvános életünkben lépten nyomon nyilvánul; mely miatt keserű mosolyra válik a szép, gúny habotja lesz a jó s neveltség tárgya a nemes.

Azon társadalom, melyben a polgári hivatás férfias betöltése másod, vagy ki tudja hányadrendű kötelességé satnyuit, szomorubb képet nyújt az ehes sáskák által letarolt virányul, szomorubb az a siralom-háznál, melyben az utolsó percig még a megkegyelmezteset reményének halvány sugara kecsgeteti az elhettelt újra elhettéssel.

Mik e körtünetek okai?

Mi idézi elő eme jégáldé közönyt, mint végokában a nemzeti lét megölő betűjét?

Mint az okok összességét felemlithetjük ama vastag önzést, mely szülő-anja ama százkar szörnyetegnék, mely már kel-tkezésében elfojtja az ideális törekvés felsarjandó csiráját. Az önző esak önérekeink szűk körén belül érz embertársainak szükségességét, azon kívül megszünt polgártárs felebarát lenni. Megy önző céljainak utjain s míg a vak szerencse malmára hajtja a vizet, él tetelhetlen vágyaimkal. Mit érdeklí őt a közszellem, mely a társadalomk véd-öszlopa, a nyilvános polgári élet rá nézve csak nyűg s az ilyenek befolyása a társadalmi életre rosszabb a kancsuka áldásánál, ilyenek csak bénítón hatnak, miért is el kell halni a fejlődésnek.

Vagy nem az önzés szüli-e ama részvétlenségét, a mi az egyleteinkben, a tanácsteremben az egész társadalmi életünkben jeientkezik? Vagy nincs tán vállalkozó szellem, nincs kellő képzettség? — Van, de fájdalom, vállalkozó

szellemét ki-ki csak azon körben működteti, mely neki hasonársai felett az előnyt biztosítja, képzettségét csak ott érvényesíti, hol saját érdeke követeli. — Hogy fejlődjék hát a köz- és társulati szellem, mint a közös anyagi és szellemi gyarapodás okvetlen kelléke?

Másutt a társulási szellem fejlesztése végett közhasznu, majd tudományos felolvasásokat tartanak tudori és tanári diploma nélkül is, és hogy a kedélynek is kijusson a maga része, egybekötik egy kis táncmulatsággal vagy énekkel és társas vacsorával s ezt envezik estélynek; melyet mi csak fehér holló számban ismerünk.

Vessnk le kétségbejítő letargiánkat, küzdjük le a kárhözatos önzést, mely minket annyira elkülönít egymától, működtessék erőnkét és tehetségünk özetlenül és a közös érdekében. Érvényesítsnk polgári jogainkat, mert polgári fogokat birni s azokat épen nem, vagy az-önöz célok szolgálatában gyakorolni, rutabbs s nagyobb bán a fosztogatásnál! Ébredjünk tehát a tepsedes dohos éjjeléből a társulási szellem s az özetlen hazafúi erénynek tiszta nappalára.

R.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Mintán a folyó hét egészen a szombathelyieké, lehetetlen, hogy egyúhány sorban ne értesítem becses lapját az itt lefolyt eseményekről.

Hogy sorrendet tartsak, első sorban az oly nagy port vert „Rumy bilikom“ ügyéről fogok szólni.

Mint tudva levő dolog, a mult év tavaszán az „Egyetértés“ című politikai napi lapban szentgyörgyi Horváth Zsigmond es. kir. kamarás aláírásával Bárdosy István megyei árszászki elnök ellen egy becsületstört cikik jelent meg, melynek vége esküdtészeki tárgyalás lett ugyaneas a mult év október havában. Az esküdtészek verdikje folytán vádolt Horváth Zsigmond es. kir. kamarás

TARCSA

Az elrejtett kincs.

Elbeszélés. Franciaából fordította: Láng Ignác. (Folytatás.)

II.

A kerületi főnök nagy terme tömve volt nemzetőrökkel, katonákkal és félig-meddig katonáknak öltözött gyüleves népséggel, kik valamennyien az elmaradhatlan pipával szájukban kárljazás és ivásban kereszt szórakozást.

Delet ütött a város régi őrtornyának órája, midőn egy öreges kinézésű és az aggodalomtól megtörtnek látszó nő lépett a zavaros levegővel telt s nem épen kellemes illatot terjesztő terembe.

Girárdné, mert ő volt a nő, híromszögletű nyak-kendőjével, melyen egy értékes aranykereszt csillogott és reszkető ajkával, melyeken a könyörgési szándék leolvasható volt, épen nem eb-reszkett maga iránt e durva férfiakban, kik közé belépett, sem tisztelget, sem részvételt.

— Lacombe polgár? szólta meg egy nemzetőr.

A férfi gúnyos in felkacagott.

— Honnan jössz te, ha azt hiszed, hogy csak így könnyedén a főnökhöz juthatsz? Még csak a nevedet sem tudjuk.

— Girárd polgárnő vagyok.

— Várakozd tehát, majd aztán meglátjuk, hogy a főnök elfogadhat-e.

Valószínű, hogy ezen ember épen nem sze-

retett várakozni, amikor, régebben ő jart könyörögni; most azonban, bizonyos mértékben a hatalom birtokában szerettelt megvárakoztatni másokat.

Girárdné állva várakozott e hortál hevíült, elvadult férfiak között, mert egynek sem jutott eszébe, hogy állh-lylyel kínálta volna meg őt.

Körülbelül egy negyedóra múlva, mely a szegény asszonynak óráknak tetszett, visszajött a nemzetőr tudlara adván neki, hogy Lacombe várja őt. Ezel egy ajtóra mutatott, melyen át Girárdné egy elég tágas és sajtáséves kinézésű szobába jutott.

A szoba egyik sarkában papirokkal megrakott asztal mellett állott egy férfi ki őt hideg, semmitmondó és épen nem felhárító arckifejzéssel várta, míg hozzá közledek.

— Mit akarsz polgárnő? kérdé bizonytalan hangon.

— Visszakövetelní töled fiamat, kit önkényesen fogságba hurcoltattál.

Lacombe vállait vonogatta.

— Te azt hiszed, hogy nekem mindenről van tudomásom és hogy mindenek én vagyok az okozója, a mi történt?

— Neked tudnod kell róla, miután parancsodra embereid nálam egy embért halálra kerestek.

Lacombe egy közömbös mozdulattal f-lelt. Girárdné megijedt, hogy fia valóban veszélyben forog.

— Miért fogtak el fiadat?

Girárdné erre elbeszélte a háziköbéli jelene-tet, a mit Lacombe elég hidegen hallgatott.

Az elbeszélés végével nyersen kérdezé:

— Hogyan van az mégis hogy hozzám jöttél könyörögni, hozzám, a kit mindenki számkö-zásra képtelen, vérszopó vadlaltának tart?

Girárdné késedelmeskedve válaszolt:

— Valamikor, mondá szótágolva, smertem anyádat...

Erre Lacombe-ra tekintve, remegni látta őt, — Anyadra való emlékeztetés nem találná-e meg szivedben az utat?...

— Mely időben ismerted anyámat? kérdé Lacombe jöttott hangon.

— Akkor, mikor még szegény volt és nem volt pénze, hogy megvásárolhassa a gyógyszer-t, mely éledelet mentette meg. Ő a majorba jött atyamhoz...

Lacombe vonásai kiderültek.

— Hagyd el, mondá, hogy hívják fiadat?

— Girárd Henri.

Erre néhány szót írva egy darab papírra, azt átnyújtá mondván:

— Asszonyom, az Ön fia szabad.

Liúta hogy e tettét az asszony meg akarja köszönni, elhallgattatta őt.

— Elég! ön, mondhatnám, szive ellenére jött hozzám; minek halálkódni oly embernek, kit Ön nem becsül?

E szavakat néhány pillanattal csend követte.

— E vészterhes időben, melyben élünk, vére tel a szót Lacombe szomorúan, mindenki öl, hogy meg ne öltessék. Midőn én már nem leszek, gondoljon néha reám. Talán a jötelemény, melyet önké tettem, és a mely, sajnos, az egyedüli is, szerencsét hoz nekem; s ezzel tisztellettelen meghajlva jelenté, hogy a kihallgatás véget ért.

becsületsértésben el is marasztaltattott, de a kir. Curia, mint semmissítőszék ezen eljárást forma-hiba miatt megsemmisítette és új tárgyalást rendelt el.

A szombathelyi kir. törvényszék, mint sajtó-bírószék szeptember hó 30-ára tűzte ki ez ügyben az esküdtzéki tárgyalást, melyre tanukul országunk néhány kitűnősége is beidézett. A vádat Dr. Feldmann Bódog szombathelyi ügyvéd, a védelmet pedig Eötös Károly budapesti ügyvéd képviselte.

Az esküdtzések megalakulása után előnk Zsit-
vay Leó megnyitván a tárgyalást, első sorban a tanúhíallatásokat eszközölte. Szalay Imre vál-lás- és közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsos, Pulszky Ferenc múzeumi igazgató és ez. min. tanácsos, továbbá Pulszky Károly orsz. képviselő és az orsz. képtár igazgatójának a „Rumy billi-kom”-ra vonatkozó előadásaiából megértették, hogy a sokszor említett serleg igen nagy műbű-
csel bír, annak az országról történt kivitele a nemzetre nevez pótállatlan veszteség és hogy a nemzeti múzeum igazgatója, illetve a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a végrendelet 7-ik pontja értelmében formált jogot és tett lépéseket ez ügyben.

Majd a magánvádó által hivatolt és a vád bizonyítására szolgáló iratok olvastattak fel, melyekből kitűnt, hogy Bárdossy István sem mint árvaszéki elnök, sem mint végrendeleti végrehaj-tató nem követett el mulasztást. A bizonyítási eljárás ki levén merítve, következtek a vád- és védbeszéd. Dr. Feldmann Bódog ékes nyelvezettel tartott beszédében fejtegette magánvádó sérelmeit s kérte válott elmarasztaltatását. Eötös Károly védbeszéde a szemle szikráitól hemzse-gített ugyan, de azért az a billikomot „a világo-ság tiündőlő fényébe” még sem varázsolta elő.

A jó 3 óráig tartó beszédek után előnk be-rekesztvén a vitát, összegzette a tárgyalás során előadottakat és felhívta az esküdtzék igazságos ítéletre. Az esküdték visszavonvann, mint-egy felőri tanácskozás után a következő ver-diket hozták: Az első kérdés, hogy válott-e szer-zője az inkriminált czikknek, 12 igen; a 2-dik kérdés, van-e benne rágalom, 6 igen, 6 nem; a 3-ik kérdés, van-e benne becsületsértés 10 igen, 2 nem; a 4-ik kérdés, vetkes-e válott rágalmazásban, 6 igen, 6 nem és az 5-ik kérdés vetkes-e becsületsértésben, 8 igen, 4 nem.

Ezen verdéket folytán a kir. törvényszék szent-györgyi Horváth Zsigmond es. kir. kamarást be-tökintettel az enyhítő körülményekre 200 ft fő- és 100 ft mellékbüntetésre és 150 ft perköltség megfizetésre ítélte, egyttal érelendte, hogy az ítélet jogerőre emelkedés után az „Egyetemes” czimű napilapban egész terjedelmében közzétesse. Magánvádó képviselője az ítéletben megnyugodott, védő ellenben semmisségi panaszt jelentett be.

Október 1-én nevezetes napra virradt fel Szombathely. A magyar kormány egyik kiváló tagjának megérkezése és fogadására készült. Az egész város ünnepi díszet öltött. Úgy a magan-házak, mint a középületek ornára kitűzték a tricolor. A gyöngyös-utca végén — a hidónél — díszes diadalkapu „Isten hozta!” felirással várta a magas vendéget.

Már délután egy órákor hullámzott az óriási emberáradat a vasut felé, hogy ki-ki helyet bizo-sítottan magának a nagy tolongásban.

Girárdné nem ment, de futott a fogházba. Mekkora lehetett az anya öröme, midőn egyet-
len fiát a halál torkából kiragadva, visszakér-
hette a szalmával fedett házikóba!

Robespierre belefutott az általa kiontatott tengernyi vér hullámaiba. Lacombe szintén éle-tével fizette meg erőszakoskodásait. A esend le-győzte a vihart. A fényűzés és a gyönyör helyet-tésiték a véres iszapot, melyben Franciaország több mint egy év óta gázolt.

Daezara a kedvezőbb körülményeknek Moreau abbé megmaradt Girárdéknál. Egyszerű paraszt ruhába öltözve segített Henrinek a mezei munkáknál és szolgált neki öreg tapasztalataiból merített tanácsokkal.

Egy téli este, midőn Moreau abbé a fűhely mellett ülve álmódúan látszik és midőn Henri a része lángja felé kinyújtott lábakkal az alig más néhét időkrol gondolkodik, Julie váratlanul hűve térdeire állt.

— Beszélj nekem, mondá, viruló arczokajánál bátyja növekvő szakálához dörszölve, egy történetet a föld alatt álmunkat rejtőzködő tolvajokról.

Az abbé felnyitotta az álomtól hűvös szem-pillákát.

A papos, a föld alatt; tudja Ön, hol vég-ződik a rejtkehek, amely nekem menedékl szolgál a nehéz idők alatt? kérde az abbé Girárdné.

— Azt magam sem tudom, azonban gyanit-hatolag egy másik kijárása is van.

— Hogyan földöztek fel?

— Egy napon, midőn a falakat megvizsgál-

2 órákor kocsi beláthatlan sora ment a vas-
uthoz, hogy az érkező igazságügyért, Szilágyi Dező úr exellentiait ki az igazságügyi palota felavatására jött, megillető pompával fogadhassák. 3 órákor robogott be a pesti vonat, melynek szalon kocsiából csakhamar kilépett Szilágyi, kit a jelen-
volttak lelkes éljenzéssel s alspán ur ő nagysága ékes beszéddel fogadott, mit a min. s'er hasonlival vizsonított. Ezután kezdődött a Lacombe. A mi-nister ur ő mőtósága Radó Kalmán es. kir. ka-marás főispán ur díszes 4 lovas hintóján foglalt helyet.

A diadalnapnál Szabó Ernő — ki a városi polgárság élén várta az érkező minisztert — lelkesülten üdvözölte a nagy reformator őt Sabaria falai között.

A minster egyenesen a püspökvárba hajta-tott, hol ő mőtósága káptalanjának és papsága-nak élén sokotól nyajagsággal fogadta őt. Majd a város nevezetességének megtekintésére került a sor, mely után püspök ur ő mőtóságánál ebéd. 7 órákor faklyás zene és 8 órákor díszelődés volt a színházban. A faklyásmenetkor főt. Horváth István eseres ur által tartott nagyszerű szónoklatra a miniszter ur meghatva válaszolt és megígérte, hogy többször is fog a lelkes szombathelyi polgarokkal találkozni.

Színház után főispán ur ő mőtóságánál tea-estély volt, mely csak a késő éjeli órákban ért véget.

Október 2-án reggel 9 órákor kezdődött az igazságügyi palota ünnepléyes 1-avatása. — elő-zétek isteni tisztelttel — melyen részt vett a vármegye és az összes hatóságok.

Zsitvay Leó törvényszéki elnök ur gyönyörű beszéde és az igazságügyi miniszter után erre adott válasza nemcsak az az ünnepléyes fényét képezték, de a szivekben is örökre maradóan emlékeket fognak azok képezni.

Délután fel 1 óra volt, mikorra az ünneplé-
yes aktus végződött s ő nagyünnelűsége a díszes palota összes helyiségeit — még a börtönhelyi-
ségeket is — átnezte.

Ezután a püspök-várban kezdődtek a tisz-
telgések.

Legelőször a vármegye törvényhatósága és tiszte-kara tisztelgett, előlön fő- és alspán urral. Ezután Szombathely város képviselő-testülete — élén Szabó Ernő polgar-mesterrel; majd pedig a különböző hatóságok és testületek egymint tör-
vényeszek, járásbírószék, ügyvidi kamara, közigyűzői kar, premontri tanári testület, a különböző tanító testületek a tanfelügyelő vezetése alatt. Közeg szab. kir. város külsősége, az Sakánpiesi által-egylet, agnarghazos egylet stb. stb. O exellentia-jának mindenkehez volt egy szives szava és a szonok beszédére gyönyörűen válaszolt.

A tanítókat kollégaként nevezte és megígérte, hogy mindent megtesz érdekükben.

A tisztelgések után kezdődött a bankett a Sabaria nagy termében, mely a késő délutáni órákban ért véget s mely után ő Nagymőtósága — kit ugyanolyan rendben, mint a bevonulás volt, kikísérték a vasuthoz. — Főmaggasá Batthyány Strattmann Ödön herceg ur meghívására. külön vonaton több főt kíséretben Kormendre utazott.

Felejthetlen napok voltak ezek a szombathelyiek névze s busszik, hogy szeretett városunk jövőjére névze is egy szébb jövőnek hajnalát hirdetik.

Ezekután bezárom máris hosszú napot ér-

tam sokkal figyelmesebben, mint Lacombe polgar emberei.

— Söhásem volt még Ön annak belsejében?

— Igen, egyszer, midőn meg akartam győ-ződni, hogy elfér-e abban egy ember kenyel-mesen.

— És nem vizsgálta meg a falakat?

— Nem.

— A propos, ha mi ezt most megvizsgálunk, töré meg H-ri a pillanatnyi esendé.

— Nem bánom, feléle az abbé, egyszersmind fel-melkedve helyéről.

Henri követé példáját és lámpát gyújtott. A kis Julie pedig az el nem beszélt telvaj történet-mint elkezdett sírni. Bátyjának vizsgálata-
ul meg kellett ígérnie, hogy holnap kettőt beszél el egy helyett.

A két férfi behatolt a rejtkehelybe, melyet olvasónak már ismernek. Mindketlen kezdtek kénytelen a falakat melyken minden térköz nélkül egyetlen köből látszottak építve lenni. — H-ri gondosan huzogatta tenyerét a lapos felületen, midőn egyszerre csak meglepette felkiált. Valami kiváló keménységet érzett ujjai alatt. Lámpájával megvilágítva a helyet, egy abbé észrevehető réz-gombot fedezett fel. Ez erősen megnyomva egy vastag, nehéz kőlábla fordult meg lassan maga körül, egy sötét lyukat látattva, amelyen penészes kövek szagával felt vedves levegő nyomult ki.

Kutatónk egy szék, sötét folyosóra jutottak, mely melyen a föld alá süllyedni látszott.

A falakon zöldes növényzet tényezt, melyen utatolós férgék milliárdjai futkostak ide s tova, menekülve a lámpa sápadt világossága elől.

tesítésemet s magamat tek. szerkesztő ur további szives barátságába ajánlottan maradtam

Szombathely, 1889 október 2-án
PRAEFECTUS.

Szüretünk.

Itt állunk a szüret küszöbén.
Öröme ez a szőlőtenyészéssel foglalkozó gazdáknak. Járásunk gazdaközönöségeink több mint fele van érdekelve. Szép reményeink voltak az idei szüretre, mert szőlőink majdnem három héttel korábban virágoztak el, mint más éveken s a mutatkozó fűrtök az elvirágzás után is nagyrészt megmaradtak, a mellett pedig a bog-
gyok már augusztus közepén oly nagyra fejlődtek, mint némely évben a szüret beálltakor s ugyan abban az időben pulhuni is kezdtek, mi maskor csak szeptember első felében szokott történni. Így hát jogos reményünk lehetett bőséghez is, jószág-hoz is. Sajnos, az időjárás kedvezőtlenesége meg-csapantotta reményünket. A szőlőfűrtök — mi eddig még soha sem volt tapasztalható — hullan-
nak. A nedves időjárás nem hogy érlelé, hanem rothasztja a bogyókat s kilátásunk lehet rá, hogy október 10-ig — mire a szüret kezdte megalla-pítva van — a fehér szőlő nagy része elrohad s ha gazdáink rossz szokásukat a többivel együtt szedték, rothtja a levét.

Szőlőbíróságunk elrészésének köszönhető, hogy szőlős gazdáink némelyike — mint eddig szokásban volt — nem szüretelt még már szeptemberben. Nagy a zugolodás e tilalom miatt, mivel a fehér szőlőfajok nagyobb része már meg-
értett s rothadásra által elpusztult, így hát a látszat-nak igazat ad s ők méltánytalan eljárásnak minősítik a tilalmat. — Mi azonban diésírjük a szőlőbíróságok egyességét s a szőlős gazdakban keressük a hibát, melyre gazdáirainkat figyelme-
tetni jelen soraink tulajdonképen célja. Népzünknek ugyanis az a hibája a szőlőtenyészésben, hogy sokféle fajt fült, melyeket egyformán ke-
zel, így aztán egyik faj korábban érven, elrohad, mire a másik megéri, minék következtében az egyik túleretlen, a másik érlelenül szüreteltetik s mindkettő árt a borok Nagy hibáinak tartjuk főleg az, ha a fehér bortermős fajok, melyek nagy része szeptember végére megéri, keverve fült-tetnek a kadarkával, mely október első felé-
ben nem képes megénni. Ha e fajok külön ke-
zelteknek, megállapítható lesz a szüret határidé-
je a korábban érő fehér fajokra névze szeptember végére, kadarkára névze pedig október második felére; mindaddig azonban míg e fajok keverve lesznek, a szüret idejét ezúttal érveken sem tartjuk észlelniük az idén megállapított hatá-
ridőnél előbbre tenni. SÁNDOR GAZDA.

Hirek és különfélek.

— **Előzetési felhívás.** F. év október hó 1-ével lapunk ez év utolsó negyedére új elő-fel-
zet-st gyűjtünk s felkérjük lapunk t. pártolót, miszint hazafias vállalatunkat becses körökben lehetők terjesztés és előzetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjének, hogy a szétküldésben lemaradás ne történjék.

Muraszombat, 1889. szept. 29
A „Muraszombat és vidéke” szerkesztő-
sége és kiadóhatalma.

— **Ő Felsége I Ferencz József magyar királyunk névnapján** — október 4-ikén —

— Így utóttal el sikos iszapréteggel fedett lépesőg. A fűlötti kőlapot helyből elmozdítva, romok között találta magát a két kutató.

— Hol vagynak? kérde az abbé, fűrkésző tekintet velve maga körül.

— Jarre herceg kastélyának régi kápolná-jában, felelé Henri.

Valóban a kápolnának még boltoztat is ki-
vehető voltak; és nem messze a nyitott esapó ajtófól allott az oltár. A hold feheres sugarai megvilágított a parkányzatnak idő homályosi-totta aranyozásait.

A lehullott, s megmoshatlak kövek között bu-ján tenyészett a fű és haraszt. A falak érintetlen oldalán den-vérek és gyíkok nyugtalankodtak hullámzó mezővel tájkával.

— Messze vagynak a kastélyfól? kérde ismét az abbé.

— Ötszáz méternyire legfőlebb. A kápolna a kastély parkjában áll.

— Mi lett Jarre hercegből?

— Nem tudom; a forradalom kitörésekor menekült.

— Tudja Ön, ki bírja jelenleg a kastélyt?

— Megvette egy gazdag bordói bankár.

Ezzel visszafordultak és azon az uton, melyen jöttek volt, elérkeztek az abbé volt rejtkehelyére, a hol is beszélgetni kezdtek a felfedezés felétt, melyet tettek.

— Az bizonyos, állíta Henri, hogy Jarre hercegenek kellett építtetni e földalatti utat, még pedig fontos okokból.

(Folyt. köv.)

ünnepléses hála-isteni tisztelet volt a mura-szombati róm. kath. templomban, amelyen az összes hivatalok képviselői, új mindkét elemi iskola növendékei részt vettek. Hogy a gyermekek is jelen vannak ily ünnepélyességen, nagyon helyesen van; tudja meg jó korán, véssé szívébe mélyen, hogy a magyar ember királyat imádvá szereti, azért s kedves honáért életét s mindenét kész áldozni.

— **Új törvényszéki bírók.** Ó felsége a király a szombathelyi kir. törvényszékhez bíróvá dr. Iszák Gyula kismartoni járásbírósi aljából nevezte ki.

— **Dr. Czipott Zoltán** járásorvos 10. l-én a katonai gyakorlatból megérkezett s orvosi gyakorlatát folytatja.

— **Tóth Miklós** újonnan kinvezett kir. járásbírósi végrehajtó állását folyó évi október hó 1-én elfoglalta. Lakása Mazó-utca, óv. Kúrház-féle házban van.

— **Az új esendőrös Tótkeresztúrtól** f. hó 1-én megkezdett előkészít. Hatáskörébe a következő területek vannak beosztva: Szent-Benedek, Uriskéz, Benedek, Kőkönyes, Geróháza, Rátkalak, Janosfa, Szerdahely, B. Kőháza, Urdomb, Tótlak, Prosznyakfa, Szombafu, Gődörháza, Velemér, Kisfalu, Csokafa, Musznya Orfalu, Mátýásdomb, Gesztenyes, Szabadhegy, Péterhegy, Sándorvölgy, Gyanafa, Nádorfa, Lakkháza, Andorháza, Petőfa, Kósárháza, Tótkeresztúr község-k és Métének közséje.

— **A mura-szombati casino** f. hó 2-án tartott közgyűlésén, mivel a helyiség jelenlegi berendezése a bérösszeget fölemelni akarta, keblől kiküldte Agostich Pongrácz Csorna Jenő, Sohar Flórián és Mintek Gáspár urat, hogy egy alkalmas helyiség után kutassanak s az eredményről a legközelebb tartandó közgyűlésen referáljanak.

— **Zárlat elrendelése.** Marics Imre korong-kisbarkócai lakás összes ingó és ingatlan vagyonára a szombathelyi kir. törvényszék az 1885. évi 6. t. cz. 5. § a alapján a zárlatot elrendelte.

— **Sándorvölgyön** mult hó 23-án az éjeli órákban tűz volt és Barber Adám és társai majna — valószínűleg gonosz ember által felgyújtva — leégett. Biztosítva nem volt.

— **Éltető üsző.** Bugáry Antal márkusházi lakos 5 hónapos fekete, a fején esilagos füszője a legelőről eltűnt. A hatóság körözti.

— **Agyonvert tanító.** Szörnyű gyilkosság történt Stolna kolosmegyei községben. Japura István alavál lakos ugyanis három társával agyonverte Balázs László stolnai tanítót. A gyilkosokat boszu vette. A tanító a bíróval tiltóban találta J-pura marháit s b-hajította őket, hogy megőrizze a gondatlan tulajdonost. Ezért boszu esküdött J-pura a tanító ellen. Három ember borjával elrejtőzött a falu közelében az irtási kukoricában, nem tudták hogy a tanító arra fog menni és számtalukban nem is esáldott. Mikor Balázs arra ment, rárohantak s dorongokkal addig verték, míg meg nem halt.

— **Dr. Albert Aurél** a helybeli kir. járásbírósi alkalmazva volt algyező pár hét előtt gyomorbaival betegeskedett, ami csakhamar annyira elharapódzott, hogy ideg- és kedély-bajja változott. A beteg visszatartott mindennemű ételt, mert az az ideája támadt, hogy neki nem szabad ennie semmit. A kór rohamosan fejlődött az orvosi gyógykezelés dacára s midőn már a krízis ért, a betegnek édesajrtíva tájékoztatást kaptak Zalaegerszegről. A szerencsétlen édes atya újabb fiával felutazva, meggyőződött a betegnek állapotáról s meglátta az intézkedéseket, hogy fia egy fővárosi gyógyintézetbe szállítottassék, ami meg is történt. Az általánosban beállított fiatal ember szerencsétlen esete köz-részvértel kel.

— **Magyarosítás.** Baross kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy az osztrák deli vasut magyar vonalán levő összes állomásokon a német helynevek magyarul cseréltessenek fel.

— **A meyerlingi kastély,** mely oly szomorú jelentőségű vergődött trónörökösünk halála által, egészen megváltozott. Az újonnan épített kolostorban nem ismerhető fel többé a régi kastély. A trónörökös pár hálotermei helyén szép kápolna áll, drága festményekkel díszítve, melyek legbőnyire az uralkodóház tagjai által ajánlataktól fel. A hol a boldogult trónörökös halottas ágya állott, most egyszerű oltár áll, mely éppen egyszerűsége által annál szomorubbab hat a szemelőre. A kápolna előtt f-nyúlók a torony. A beszentelés a trónörökös halálának évfordulóján egész eszenben fog megtörténni. A kápolna mellett új épület, mely két emel-tyny és oldalt 12 ablakot foglal be, 20 karmelita-szerzetesű befogadására van szána, kik október 15-én fogják lakhelyüket elfoglalni. A balszárnyon vannak a vendégszobák. A park változatlanul marad, épügy az ugynevezett kávépavillon, falazott kerti ház, mely igen izléesen van feldíszítve, s a hol a magas uraságok reggelizni szoktak. Rövid idő alatt az új Mayerling teljesen készen fog állani.

— **Pogányok Szegeden.** Valóságos pogánykörü állapotok fedeztek fel a szegedi első tanárokat. A tanyai név ugyanis minden vallásos szertartást mellőzve, temeti el halottaikat az ugynevezett „szatmári dombba“, mely már nagyon sok ilyen sirt rejt magában. Halottkémek nem hívnak, pappal sem szenteltetik be a koporsót s csak egyszerűen elássák a halottat, mint egy l-hullott állatot. Ezen mind egyházi, mind rendőri szempontból törvényellenes dolgot szoba hozta Varga Ferenc kisteleki plébános a szegedi papság értekezletén, mely Ivánkovich János orsz. képviselő rókusí plébános elnökele által tartatott. Az értekezlet mely a barbárközkora emlékeztető tényekről megdöbbénnel vette tudomásul s intézkedés tettelet, hogy e törvénybe ütköző istentelen szokás a legnagyobb erővel fenyttessek.

— **Betöréses tolvajlás.** Neuman Izrael mura-szombati lakos kárára mult hó 26—28-ika közti napok egyikén, melyet a károsult maga sem tud határozottan megállapítani — szobájában lévő zárt szekrényből 375 flt, valószínűleg mig Neumann és neje a templomban időztek, ismeretlen módon eltűnt. A gyuan az egyedül otthon maradt Novák Mari bodob-hegyi illetőségű szolgálójára esett, ki is letartóztatván, a helybeli kir. járásbírósnak átadott. A vizsgálat eddig vádított tagadásával szemben mi eredményre sem vezetett.

— **Küzelem egy farkassal.** Sárosmegyében, Girált mellett, tetenetes küzelem volt a minap egy orosvölgyi öreg parasztnak egy farkasal. Az öreg, fiatal lényával dísznők hajított a hanusfalvára. Egyszerre, az utolsó egy szikla részen, hatalmas orsóny farkas törtetett elő a sűrűből. Mivel a farkas egy malacot nyakon ragadta és megfogtatta, a leány botjával ráütött, kutyának nézve a fenévedat. A farkas rögtön ellene fordult, de a leány félreugrott s futásnak erölt. Ez az apa észrevette és botjával nekiment a farkasnak, amely most rátámadt a 60 éves öreg emberre és marozangolni kezdte. Az öreg nyakon ragadta és oda vette egy sziklához, úgy hogy a fenéved elbódult. Az öreg azt gondolta, hogy megdöglött, nyugton hagyta, de a következő percben a farkas már felugrott, újra rohant és egyenesen az öreg homlokába hapott olyformán, hogy a szerencsétlenek acérről való sággal lehuzta a bőrt. Az öregnek még volt annyi lélek-jelenléte, hogy ismét megkapja a farkast és megint odavette a sziklához, azzán eszmazáróbból kihuzta kését és felhásította a farkasnak egész hosszabba nyakát. — Mire az ember, kikért a leány a falba szaladt, a viadal színelőre megérkeztek, a farkas már megdöglött volt. A szegény paraszot új teték föl egy székőre és bevitték Giráltra, ahol a járásorvos bevaratta sebeit, a járási főszolgabíró pedig beszállította Eperjesre a kórházba. Mikor Giráltra hozták sórnyú sevel, aig birt beszélni és csak annyit mondott egy párszor: „Huszár voltam.“ Ezzel igazolta hósiés tetteit.

— **Gondatlanság jutalma.** Andá Mihály gözisköli kovácsvezetőt, kinek gondatlansága okozta azt a megröndítő szerencsétlenséget, melynek annak idején Jágosi Peteryfi József a budapesti göziskölni áldoztat esett, a királyi tábla nyolcz havi börtönrre ítélté.

— **Veszedelemes napok 1890-ben.** Falb Rudolf a hírneves meteorologus már megállapította a jövő év kritikus napjait a következőkben: Fényegedő kritikus napok első sorban: szeptember 28., augusztus 30., február 19., március 20., január 28. és október 27-ike. Kritikusnapok: április 13., április 31., május 4., június 3., július 2., október 12., november 14., december 12., március 6., Harmadrangú kritikus napok: szeptember 14., november 26., május 18., február 5., augusztus 15., december 26., január 6., június 17., július 17. Jó lesz a kalendáriumban e napokat előre megjegyezni.

— **Óriási mulatóhely.** New-Yorkban „Madison Square Garden Company“ név alatt részvénytársaság alakult, mely New-York váma hiányán segítőndő, hogy nines elegendő számú és eléggé nagy helyiségek: bálókák, kiállítócsok s népesebb gyülekezésekre: 12 ezer ülést magába foglalható amfiteátrumot, színházat, étterem és kávéházakat, kiállítási helyiséget és hangversenytermet magában foglaló óriási épületet fog emelni.

— **Kétszer nyitott egy kis alfala virága.** Staab József budapest-szágrúti vendéglő kertjében, mintha meg akarta volna hazudolni ezt a korán beböszöndött zimanok-téli időjárás. Azai teltelek vannak gyönyörű virággal, egyik ágon pedig egy kis alfala van a kétszer nyitott fa másod-gyümölcsösök.

— **Papirosból készült órák.** A komprimált papirosból ma már sok mindenféle czélra használják. Drezdában újabban egy óras fölfezede, hogy ebből az anyagból mint lehet órákat készíteni. A feltaláló szerint ez az anyag könnyen dolgozható fel s a mellett oly kerekreket lehet belőle gyártani, melyek tartósabbak és pontosabbban működők az eddig használatban levő fém-kereknekel is.

— **Edison** (a telefon feltalálója) egy repülőgépet talalt fel, mely vasból készült, légzőbombá-ninesen, s a legnagyobb széllel játszva versenyez. Tizenkét ember szállhat föl vele tetszés szerinti magasságra, és szabadon mozoghat kosarában. — A gép már teljesen kész és nem repülő, hanem „stagnálólépő“ elevenezést nyer. Bírhol szállhatni föl vele s a stagnálás egy emeltyű nyomása által létrehozható, úgy hogy mikor az ember leereszkedik vele, a kívánt ponton van. Egy alkalmas szerkezettel továbbá az irány is tetszés szerinti szabható meg, úgy hogy nemesak nyugatról keletre hanem részút, sőt még ellenkező irányban is lehet haladni vele. Edison megígérte, hogy a stagnáló gépet nemesokára be fogja mutatni, és azzal átrepül az oceánra. Első állomása Páris lesz, honnan lerepül Bécsbe és Budapestre is.

— **Árpádkori templom fölszentelése.** A garamszent-benedeki ősi magyar templomát m. hó 29-én fölszentelték a berezseg prímás és Hornig Károly veszprémi püspök segédkezdése mellett. Jelen voltak az ünnepégen a főlkaptalan összes tagjai, a primási udvar, a főlkaptalan főbb gazdasági tisztek, a törvényhatóság részéről Majláth György gróf főispán, s több előkelőségek.

Vegyes rövid hírek.

— **A megyéből.** Mult hiteles forrásból értesülünk, a szombathelyi laktanya ünnepélyes felavatása október hó 22-én fog megtartatni. — A kismartoni agglarozos-egylet m. hó 29-én tartotta zászlófelavatási ünnepélyét, amelyen a szombathelyi agglarozos-egylet is testületi rész vett. — Szécsény községben Kiss István névű parasztagda himlőben elhalt. — A vallás- és közoktatásügyi miniszterium a vasvármegyei tanító-testület alapszabályait a bomtatási záradékkal ellátta.

— **A hazából.** A zalamegyei vasutak első ünnepies kapavágása mult hó 29-én történt meg Zalaegerszegen. Az ünnepi akció *csai szanete* előzte meg. Az első kapavágást Svastics Benő főispán tette meg, mire banket következett számos felköszöntővel. — Budapestén a Mária- és József-utca sarkán egy jesusita-templom és rendház épül, melyre a munkálatok serényen folynak úgy, hogy az épület a jövő őszre előlráthatólag egészen be lesz fejezve. — Tóth József postamegyei tanfolyogóló most terjesztette be a megye közgyűléshöz ama tanítóké névsorát, kil. a nem-magyar ajkú községekben a magyar nyelv tanításában leglőbb sikert érték el. Ez idén a közgyűlés két tanítót 50—50 flt, nyolcz tanítót pedig 25—25 flt jutalomban részesít.

— **A külföldről.** Natalia októbról 13 havi tavollat után ismét Belgrádba érkezett. Utjában mindenütt ünnepelést fogadtak. — Azt írják a fővárosi lapok, hogy az orosz czárnak Nemeter-szigelőn vasuton való hazatávása esetére Pétervárs s a német határ közt 50 ezer emberrel őriztetnek a vasut vonala. — Japánban a kereszténység államvallása deklarálják. — Jassyben Daniels bankárt kirabolják. A betörők 6000 db Napoleon-aranyat, 75 000 frankot 1000 frankos romániai bankjegyekben s 35 000 frank értéki külföldre értékpapírt és több ékszert loptak el. Az ékszerek közt volt egy szivalaku arany nyakék brilliánsokkal körülvéve. A kárvallott bankár 4000 franknyi jutalmat ígér annak, aki nyomra vezet a rendőrséget.

CSARNOK

Allat-rendőrök a gazdaságban

— M. M. úján. — (Folytatás.)

Sokan csak akkor tűrik meg a feeskézfesket a haznál, ha oly helyen van, hol nem baj, ha piszkítanak.

Értelemes gazda azonban istállóknál, hol a marhakat vérg kinzó legyek és szúnyogok millió számban vannak, léteznek szegyeznek az eresz alá, feeskézfeszek számára. Egyetlen feeskézpap naponta legalább 6 $\frac{1}{2}$ ezer darab forogt pusztít, melyek különben szegény marhánkat halálra kínnoznák.

A czinige is egyike a legghasznosabb állatoknak s igen szaporas is, de ha elgondoljuk, hogy a haszonatlan gyerkőcsök épen a könnyen lépre kerülő czinigeeket szokták leginkább fogdosni, nem esoda, ha sok vidéken alig látható czinige. Nem illdözni, hanem meg télen is etetni és házhöz esalogatni kellene ezen madarakat. A czinige nemesak a kikelt hernyókat, hanem még azok petéit is pusztítja. Tehát már akkor semmisíti meg a kártekyony rovarokat, mikor még kárt nem okozhatott. Egész ültvényeken fáról-fára szökdecselenek s száz napszámot nem képes a fákat ellenségeiktől oly gyökeresen megszabadítani, mint teszi azt egy-két pár czinige.

A seregély leginkább a csigákat pusztítja. Nedves években a csigák veszedelmesebbek a fiatal vetésre, mint száraz időben az egerek, a melyek csak addig kártekyonyak, míg a mag k nem eszázott, később csak a vetések zöld hegyeit rágják, a mi nem igen sokat árt. A csigák azonban hónapokon át eszik a gyenge ültvényeket s tesznek tönkre minden reményt. A seregélyek temérék csigát képesek megemészteni s emélfogva sok helyen külön fészkeládákat készítenek számukra, hogy annál tömegesebben szokjanak a vidékre.

A bagolyok is (a files bagoly kivételével, mely apró madarakra vadász) rendkívül hasznosak a majorkor körül s erdősétek fal odtüában.

Leginkább egyjelt vadász egerekre, továbbá éjj lepékek s éjjel éjjel repülő rovarokra. Kintűző hallással bír, 200 lépésről meghallja az éger futását. Fiait többnyire egerekekkel találja. Mg-fogylések arra vezeték, hogy a bagoly sokkal több egetet pusztít a legjobb macskánál s mégis míg a macska tejjel jutalmaztatja, a bagolyt elevenen kiszegyezik a kapura, miután bizonyos előítélettel viseltetnek ránta s halálmárának nevezik.

Igaz, halalmádról a bagoly, de nem az embernek, hanem annak a sok kárteknő egérnek, melyek mezőn és kertben kétéssé teszik az emberi fáradság jutalmát.

Igen jó szolgálatot tesznek az erdészeknek a harkály és kakuk is. A harkály a beteg fák kérgéből a férgek bájait szedi ki hosszú nyelvvel.

Még a kérés alja is behatóly oly módon, hogy erős esővel lefaragja a beteg részt s kiszedi a kövér kucakot. A fat jó átkutatja s épen oly helyeken jár, hová más madár nem megy.

A kakuknak nincs saját fészke, hanem más madarak tojásai közé rak egyet-egyet s ezt nem restsből teszi, mint az általánosban hiszik, hanem mivel rendőri feladatának fogva nincs ideje a fészekről és fiókjak neveléséről gondoskodni. A kakuk oly hernyókkal táplálkozik, melyek csak néhány hétig léteznek. Midőn aprításban megkezik a fák levele vannak hernyókkal s így szétne kell, hogy hivatásának megfelelően.

Retentő mohón pusztítja a hernyókat (loginkább oly hernyókat pusztít, melyeket más madarak nem kedvelnek) s ennőfogva gyomra oly nagy, hogy hetenként csak egy tojás fejlődhet benne s mire 2-3 tojást elhelyezett, már bábba változnak a hernyók, miáltal eledele elfogy, ekkor szépen kivándorol olyan helyre, hol még szemű hernyők kezdenek a fakan éltöködni. Itt elvágnem pusztítását, újból tovább vándorol. És így tart augusztusig, a méhén hajlatnál alatt élvezte teendőit, nem levén mit pusztítani, melegebb tájra költözik. É vándorélet nem engedi, hogy fészket rakjon, mely sokáig egy helyhez kötű. Ha valamely vidék igen szenved a hernyók pusztításaitól, a kakukok mintegy jelszóra össze gyűlnek s egyesült erővel pusztítják az erdők s kertek elleneséit. Tehát az erdők s kertekkel környezett helységek legbesszebb jótövéjének egyike a kakuk.

Igen jó szolgálatot tesznek különösen műkerteseknek a varangybékák, a mennyiben az általuk nagy mérvben trágyázott földben roppant elszaporodnak a férgek, csigák stb. s azért újabb időben Párisban a varangybékából valóságos kereskedelmi cikk lett. Szegény emberek faluról behozzák s a párisi kertészek jó áron megveszik. Nálunk a nép bizonyos itózzattal viseltetik a béka iránt s ha akár egyike kertjében, követ, ást, vagy más eszközt ragad és megöli. Azt állítják, hogy mérges, pedig az nem áll. Csak bizonyos

maró nedvet adott neki a természet, melyet más állatokkal szemben védelmi eszköz gyamán használ. A varangybéka eskait ott tartozkodik, hol pusztító férgek vannak. S mivel magának az embernek nem árt. — sőt kárteknő férgektől menti meg pinczejében a zöld-éret s kertjében a veteményeket — kötelességben áll ottalmba venni. (Folyt. köv.)

Gazdasági közlemények.

— Az ezet eltartása. A kereskedésben előforduló közönséges ezetet ha hosszabb ideig akarjuk tartani, anélkül, hogy az a megromlásnak ki legyen teve, fel kell forralni s néhány percig forralni rajta. Hyen ezet sokáig áll s megtartja a színt.

— **Óvatosodjunk a karbolsavtól.** Billroth bécsi orvostanár éhívesen sebész ügyvezetését tett közzé, melyben óva int a karbolsavnak sebeknél való használatától, mint-hogy az a sebeknél nemcsak gyuladást, hanem úszósödést is okozhat.

— **Avas vajnak élvezhetőség vétele.**

Dr. Artus szerint egy kg-r, avas vaj néhány gramm hamuzsírral (szénvasvas káli) gyúrandó, miáltal vajvasva káli képződik. Ennek a vajból való eltávolítása céljából a vajat addig kell friss vízben mosni, illőleg gyúrní, míg a bele mártott kukumapapír, mely minden gyógyszerárban kapható meg em barnul. Erre a vajat meg egyszer friss, főzetlen tejfel meg kell gyúrni s hűsű megöszni, mire olyan ízűvé lesz, mint akár a friss vaj. Ajánljuk gazdaszonyainknak ezt az apróbbat eljárást, különösen most, midőn nemskára tele lesz a piac összegyűjtött s megavasodott vajjal.

Irodalom.

— **Kossuth Lajos nagyhalközlésének legújabb életrajza, valamint egyes események kitérőre a szerző által megírt életrajza.** A kiadásra a következő felirattal közzétette: "Míg két év előtt Kossuth kelt kiadott, ama hitvány bátorjáté és vállalkozása, hogy minden igaz hazai örmény feladja a legnagyobb és magyar arszeket. Hyen reánytól kezeletve a kép jórésztelű már a vállalat kezelen, előre is 100 főtől adományoztak az orsz. nagy iskolágelegetek és 100 főtől az erdegyezési nagy közvételűk egyesületét. Reánygönlökben nem csodálhatók, mert a levező helyett nagy példány kelt el, hogy leteltetvél az előző 3 fét 40. képi árt 1 fét 40. Erre szállított. Egyéjett adnak a legújabb Kossuth és családja képi, hódít e költéses fájgelteputaszuva nyomtatott magunknak is néhány forintunkba kerülne minden egyes példány, hogyha nagyobb mennyiséget nem kőszítünk edova. Keres nevétől díszítőkkel úgy nagy főkötők, a kik az összehalásig magunknak is el lettek fogadnak; és ha bír

valamelyik nevét ilyen kitéréssekkel, akkor kedves költésgeinek is tekintni az illetők különböző életkoroktól arszeket kezelettel megöszni. A ki a jelen képe 10. előzetű gyűjt, amak egy fájgelte után életrajza Kossuth s egy életrajza egy felől megkeltünk tisztelettelőnköt. Vállalatunk a nagy kősmény legelőre ajtók, vagyk Bics, 1889. (VII. Schellenfeldgasse 64.)

Gróf Majláth K. József.

— **Dr. Toldy László**, a Törvényhatóság Naplár szerkesztője jentit, hogy mivel a naplár nagy terjedelme miatt október 15-ike előtt meg nem jelenhetnek az előzetű, illőleg megrendelési ár — 1 fét 50 kr. — október 15-éig érvényben marad, és 2 fétos béli ár csupán a naplár megjelése után fog életbe lépni.

A nap és éj hossza. Piaczi árak.

A nap		A hóid		Muraszombati, 1889. év okt. 4-én.	
Okf.	kel	nyug-szik	kel	nyug-szik	
6.	5. 5	5. 30	4. 52	2. 35	Bizsa mm. 7. — 7 10
7.	5. 7	5. 28	5. 18	3. 48	Rozs . . . 5.40 5.80
9.	6. 8	5. 26	5. 42	5. 1	Zab . . . 5.20 5.50
8.	6. 9	5. 23	6. 5	6. 12	Hajdina 5.30 5.76
10.	6. 11	5. 21	6. 30	7. 20	Köles . . . 4.20 4.50
11.	6. 12	5. 19	6. 55	8. 27	Bábköny 5. — 5.50
12.	6. 14	5. 18	7. 24	9. 33	Loher 46 — 40. —
					Kukorica 5. — 5.20

Neumann Adolf.

Vasuti menetrend.

Regedeől Spicfeldnek		Spicfeldről Regedeé	
indul reggel 4 óra 30 perczok és odér 6 óra 14 percz.	délután 10 " 25 "	" " " 12 " 20 "	" " " 15 " 20 "
délután 4 " 15 "	" " " 16 " 03 "	" " " 19 " 03 "	" " " 22 " 03 "
indul reggel 7 óra 30 perczok és ideér 9 óra 12 percz.	délután 2 " 3 "	" " " 3 " 53 "	" " " 6 " 37 "
este 6 " 45 "	" " " 8 " 3 " "	" " " 8 " 3 " "	" " " 8 " 3 " "

Szerkesztői üzenetek.

— Andorhegyi Szép, ha szavadat bevalótól. — „Saglogány” a munka kísérletnek jó, de nem olyan, hogy a nyilvánosság elé kerüljön. Az eszmé szövege, de kidőgözzé igen erőtellett. Azert csak rajta, a siker nem marad. — Több munkatársaink. Az új negyede lejtünk s hallgatnak?

— **Kiadói mondauivalótl.**

— Tek. Kolárs István tanító urunk Perestő. F év december 31-éig szóló előfizetést köszönjük.

HIRDETÉSEK.

KÉPES CSALÁDI LAPOK

451. 10—2. Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség rendez házi barátja.

Közkedveltséget és elterjedtséget az által éri el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a szerülő lényünknek is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találhatnak benne. — A „Hölgyek Lapja” című mellékletünk, a nők hiü tanácsadója és szellemi titkára, a háztartás, a gazdaság, a kereszket, a konyha, házi orvos, házi állatok és a divat köröböl megbecsülhetetlen közleményekkel kedveskedik. — A „Képes Családi Lapok” képei, a legelső művészek esztétikájának köszönik léteket. — A „Képes Családi Lapok” a lehető legjobb tizek-szik nyújtani, s hogy hivatásának megfelelő, azt legjobban bizonyítja immár 11 évi fennállása, mint hazánkban egyetlen egy hasonló irányú lap nem volt képes elérni. — Minden laphoz egy külön, kőnyvé köthető regény-melléklet van csatolva, mely évenként 3-4 legjobb irodalmi színdarabot hoz meg regény képzés.

Előfizetési árak a „Képes Családi Lapok”, „Hölgyek Lapja” című divatlap s „Regény” melléklettel együtt: egész évre 6 fét, félévre 3 fét, negyed évre 1 fét 50 kr. — Előfizetéseket (a hó bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Budapest, V. Nagy korona-utca 20. sz.

A „Képes Családi Lapok” heti lapból mutatvány-számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik eziránt — legelőszérűben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

A „Képes Családi Lapok” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, V. Nagy korona-utca 20. sz.

Mária-czelli gyomorcsépppek,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmait ellen és felülmúlhatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szaga lehellet, szelek, savanyu felbőfőgés, köhika, gyomorhurut, gyomorfégés, hulygő-képződés, túlságos nyálka-képződés, sárgaság, andor és hanyas, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorférgés, székszorulat, a gyomornak túltelhetőség étel és ital által, giliszta, lép- és májbetegség, ugyszintén arany-eres bántalmak ellen.

Egy üvege ára használati utatissással együtt 40 kr.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

BRADY KAROLY

Morvaországban.

„Az órangyalhoz” címzett gyógyszerárban Kremzierben. Kapható Muraszombati: BOLCS BÉLA győgtárban a „Magyar Koronához” valamint az ország minden győgtárban. (45. 32-21)

2912.89.

Arverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. bíróság mint telekkesi hatóság közhírré teszi, hogy Weiss Zsigmond szeréghaza, vögrehatáros Sakkaldr Kötönc: Julianna nagyanyaiton végrehatást szenvedő élelt 42 fét 34 kr. tőkkelvétel és járuléka iránti végrehatási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. járásbíró) trüblatán lévő 8 rögkha köz-égen főkű, a 19, 139, 140, 144, 169. sz. tjkben felvett ingatlanból $\frac{1}{2}$ részre az árverést 130 trban szemel megállapított kikéltési árban elrendelte, és hogy a fennböl megjelölt ingatlan az 1889. évi október hó 22-ik napján fél-élt 10 órakor 8 rögkha az közszébről hazamál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési áron alól is eladott fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan beárának 10%-át vagyis közszébrben vagy az 1881. évi IX-ik törvények 42-ik §-ában jelzett árpolymálnal számított és az 1881. évi nov-ber hó 1-én 3333 sz. alatt kelt sauz-szűnyiműszertör rendelt 8 §-ban közzétett övadekölös értékpapírra a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. IX. t. é. 170 §-a értelmében a határozatnak a bíróság előleges elhelyezéséről kiállított szabályszörű dísmörvénnyel átszolgáltatni.

Kelt a muraszombati kir. bíróság mint telekkesi hatóság által 1889. évi szept-ber hó 15. én. SAARY. kir. aljbíró.

Óvja meg lovat

nedvesség és hideg ellen!

Az elő és leguagyobb

LÓ-TAKARO-GYÁR

Lóráktára szőlő és tartósan készített, tömött takaróit a következő bannalatos olcsó áron küldi:

Prima ló-takarók

19 cm. hosszú, 130 cm. széles, hamuszín alappalatt és eleven szegélyvel, sürt és meleg, darabonként csak

1 fét 80 kr.

Ugyan ezek 2 méter hosszú és 1 $\frac{1}{2}$ méter szélességben darabonként csak 2.30.

Elegánsság vagy hamuszínű fiakkertakarók

színbén, fekete-piros vagy kék-piros szegélyvel, körülbűlt két méter hosszú és 1 $\frac{1}{2}$ méter széles, darabonként csak

2 fét 80 kr.

Gyönyörű sárga Double urasági takarók

minifellete díszes szőnyeg is használható, darabonként csak fét 3.80.

Száz meg száz elismert-level:

„Szivesköljük a zászlóainkat mimarabb még 10 db kénssárga takarót 2 fét 80 kr. küldeni.”

(A. Kir. J. úllan-éred „Kaiser Franz Josef” I. zászlóalj.)

Szétküldés mind-éféle postán, vasúton vagy hajón azonnal, utávéit vagy az ösz-veg előleges beküldése mellett. Özm.

Ló-takarók gyári raktára Edmund Rauscher

Wien, Weissgäßcher No. 92.